

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 fnt — kr.
 Félévre . 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy óra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

Fő-sacz, Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Szabadelvű koronázás.

Debreczen, december 4.

1893 december 2-a örökre emléke-
 zetes nap marad a magyar nemzetre,
 Szent István birodalmára. E napon ter-
 jesztette a parlament elé Szilágyi Dezső
 igazságügyi miniszter a házasságjogról
 szóló törvényjavaslatot, e napon koronázta
 meg a Wekerle-minisztérium a szabad-
 elvű egyházpolitikai reform ujjáteremtő
 művét az egységes, a kötelező polgári
 házasságot involváló magyar házasság-
 jog által. A Ház mélyreható, minden
 szívet és lelket a legbensőbbben felrázó
 mozgása mellett emelkedett fel Mária
 királysága nagypecsétjének óre, hogy a
 Ház asztalára tegye törvényjavaslatát és
 mikor a legelőkelőbb, legfenköltebb pat-
 hosszal előadott bevezető beszédében ki-
 fejtette az indokokat, a melyek által a
 szabadelvű kormány a kardinális törvény
 megszerkesztése körül magát vezetette,
 mikor kimatatta a magasztos, hazafias és
 etikai czélt, melyet ez a reformátori,
 ujjáteremtő törvény elérni akar, elérni
 fog: a klasszikus beszéd minden alap-
 mondatanál egy hatalmas éljenzés hang-
 zott fel, mely a beszéd végén egyre
 megújuló erővel számtalanszor ismétlődött
 annyira, hogy Csáky vallástügyi minisz-
 ter alig juthatott hozzá, hogy a képviselő
 ház törvényhozási elbánása alá bocsássa
 a vegyes házasságból származó gyerme-
 kek vallását szabályozó törvényes hatá-

rozományok megváltoztatásáról szóló tör-
 vény természetsszerűleg szüksége: sza-
 badság-következményét.

Három alapelven, a legmagassabb
 emberi értelemben vett szent háromságon
 épült fel az új, vérében velejében sza-
 badelvű, a modern jogállam legmagassabb
 céljaihoz feljutó Magyarország házassági
 jogai ezek: minden állampolgárt egy-
 aránt kötelező egységes állami jog;
 állami bíraskodás és a házasságok meg-
 kötésének kötelező polgári alakja. Elen-
 gedhetetlen, föltétlenül elkerülhetetlen
 megkoronázása ez a belső állami-társad-
 almi élet ama reformjának, melyet a
 vallás szabad gyakorlata és a zsidó val-
 lás receptziója létesített és a mely nél-
 kül az egész reform csak darabmunka, a
 szél, a vihar minden szeszélyének átenged-
 dett csonkaság lenne. Az új házassági
 jog mindenkinek ad és senkitől sem akar
 elvenni: midőn a házasságkötést minden-
 ben, a mi a házasságkötés polgári viszony-
 aival összefügg, a házasság anyagi ol-
 dalát képezi, államosítja, az egyháznak
 a legteljesebb, legszabadabb jogot, leg-
 intenzivebb befolyást mindenben meg-
 hagyja, a mi a házasság erkölcsi tar-
 talmát, vallási zománczát illeti és a hi-
 telvi mozzanatok figyelembe vételében
 annyira viszi a skropulózitást, hogy a
 házasság felbontását csak akkor engedi
 meg, ha legalább az egyik félre bizo-
 nyult be oly hiba, hogy a házassági
 közösség folytatása erkölcstelen, az ál-

lam és a társadalom erkölcsi céljaival
 össze nem egyeztethető lenne.

Szilágyinak egyszerűségében és át-
 látszóságában szinte klasszikus előadásá-
 ból a reform egész etikai épülete oly
 plasztikusan, oly kézzel foghatólag dom-
 borodott ki, hogy azoknak, kik a retor-
 mot ellenzik, valóban teljes lehetetlen
 lesz, hitelt érdemlően és meggyőzően be-
 bizonyítani, hogy a kötelező polgári
 házasság, amint azt Szilágyi javaslata
 behozza és indokolja, valamely egyház
 hitelvét sérti, a házasság szentségét meg-
 szünteti, vagy csak a legkisebb mérték-
 ben is csökkenti. Valóban okos és bölcs
 dolog volt a püspöki kartól, hogy azt
 a konferenciát, melynek a házassági re-
 form miatt a hívőkhöz intézendő együttes
 pásztor-levelet kellene authentizálni, né-
 hány nappal elhalasztották. A beszéd
 után, melylyel Szilágyi a házassági tör-
 vényjavaslatot bevezette, a pásztorlevél
 diapazonját mérsékeltebben fog kellene
 hangolni, mint az volt, amely szerint
 Selauch memorenduma volt hangolva.

A nemzet tulnyomó többségében
 testtel lélekkel a nemzeti, szabadelvű
 Wekerle-minisztérium mellett van, a ko-
 rona teljes bizalommal van iránta, az
 apostoli király tudja, hogy a házassági
 jog államosítása az egész magyar nemzet
 politikai egységének, a szabad és erköl-
 csi haladásnak követelménye, hogy az
 meghagyja az egyháznak a maga köré-
 ben azt a szabadságot és hatalmat, me-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Velünk az Isten.

Irta és a debreczeni egyetem javára ren-
 dezett ha gversenyen, decz. 1-jén elszavalta:

— Jánossy Zoltán. —

„Velünk az Isten“! zeng a jós igéje
 Egy vészes korban égi vigaszul.
 S hogy földi szónak senki azt ne vélje
 A századok során beiga ul.
 Mely egykoron vad pusztaságra lépe
 Fölkorbácsolt tengerhabok közül:
 Halad tovább az Ur szerette népe
 S nehéz próbát kiállva, idvezül

Balyomnak virul mezője kertje,
 Holott a rabnép sirva bujdokol,
 Mert Isten karja bűnéért megverte:
 Most nem talál megnyugvást sehol
 A szép hazátó mesze szolga élte
 Siralmasabb, mint otthon a halál.
 De mily öröm, hogy e napot megérte.
 Honába utja ismét nyitva áll.

Hogy fő feszíté Golgothán keresztre
 Isten fiát a bűnösök keze:
 Véték a jók, hogy minden odaveszve!
 És nem tudott remélni senki se.
 S harmadnapon a föld remegve indul,
 Hajna-sugártszü a nagy éjszaka:
 Im, győzelemmel száll ki annyi kiubul,
 Kiben velünk van, Istenünk maga!

Kiszállt a sirból, hogy velünk maradjon
 S védjen, ha romlás uja fenyeget,
 Az ellenségen győzedelmet adjon
 Se muló föld után örök eget.
 Oh nézzetek csak messze, messze multba:
 A máglya ég, a hóhérbárd ragyog,
 De vértanukhoz égi hang szól zugva:
 Ne féljetek; mert veletek vagyok.

Tekintsetek csak mult időkbe messze,
 Elébetek minő világ terül:
 A tiszta hit s a tiszta erkölcs veszve,
 S a romlott Rómán földi isten ül.
 De, a mig dözsöl Babylon királya:
 A templom ajtón, oh mily rettenet!
 Egy égi kéz jelen meg és reája
 Fölrítja a kemény itéletet.

S kik szebb jövőre vágyakoztak ottan,
 Megvetve a romlott bűnös jelent:
 Örömmel néztek arra mind legottan,
 Hol ama kéz írása megjelent.
 És fölmerülai láttak új világot,
 Hol ott a régi összedől, letűnt
 Győzött a jó, mig elbukott az átok
 S zendült: erős vár a mi Istenünk!

Az Ur velünk! halljátok: újra zendül
 Lánczolt rabok toháza ajakán
 S mig a hajó zugó habokra lendül:
 Sok szem pihen meg éjszak csillagán.
 S csodálatos! bár felhők tornyosodnak:
 A csillag fénye nem homályosul
 És átrezeg borus szíven raboknak
 E hit világa, hogy velünk az Ur!

Né tünk mi is sovárgva szebb időbe;
 Hiszen borus volt a jelen nagyon.
 Egész világ bün vánkösára dölve
 És a szivekben hitvány tüske, gyom!
 Belő fásulva hosszú földi utba,
 Égről az ember elfeledkezett
 Es, a midőn a bujdosást megunta
 Emelt magára gyi koló kezét.

És megkondult a megváltás órája,
 Mely hirdeté, hogy el mi sem veszünk.
 Dicsénekünk legyen visszhang reája
 Simára kulcsolódjék két kezünk!
 Aldott legyen ki ad hitet szívünkbe,
 A melylyel mi csodákat mivelünk.
 A tespedő kor mes-zeségbe tűnve
 És újra élünk: az Isten velünk!

Imé: a hit két milliók szívében
 És posztemekből összehord h gyet:
 Csekélyke filért összerakva szépen,
 Szent ügynek áldoz gazdag kincseket.
 Im: áldozatra készen s a Teremtő
 Hatalmával bir a szívek soka
 S hirdette, hogy korunk nem léha, meddő,
 Epül tudásnak büszke csarnoka.

Allj és ragyogj te szent hajlék sokáig
 És szerte szórad szellem sugarát,
 Emelkedjél az égnek kárpitjáig
 A századokból, mint új Ararát!
 És majd hajósa egy késő időnek
 Olvassa rajtad fentmaradt nevünk.
 Sirozlopunk légy; mondd el a jövőnek:
 Hogy a nagy Isten maga volt velünk!

lyet az a maga körében az állam részére elismer. Hogy a képviselőház az egyházpolitikai reformok egész komplexusát lelkesedéssel megszavazza, ma már kétségtelen; de az is majdnem bizonyos, hogy a főrendiház is hallgatni fog a korszalem sugalltára. És bizalommal, egész lelkünkben reméljük és számítunk rá, hogy Magyarország katolikus klérusa ez alkalommal sem fogja megtagadni azt a hazafiasságot, melynek évszázadokon át kipróbált hordozója volt. A ki Magyarországon kulturharcra akarna izgatni, az bünt követne el, oly súlyosát és gyalázatosát, hogy magyar pap nem oldozhatná fel.

— Országgyűlés. A honvédelmi tárca költségvetésének még hátralevő tételeit a ház szombati ülésében jelentékeny vita nélkül elfogadta. Következett a kisebb tárcák költségvetése, hol az udvartartás tételénél érdekes vita fejlődött. Mülek Lajos elismerését nyilvánította ki, hogy lépést tett a magyar kormány a magyar udvartartás kezdetének megállapítására. A pponyi Albert gróf hasonló cselekedett, de a szokott óvatos rezervával; végleges ítéletet csak akkor fog mondani, ha az udvartartásra vonatkozó javaslatokat látni fogja. Ugron Gábor törvényutján kívánja az udvartartás kérdését is szabályozni s erre nézve határozati javaslatot terjeszt elő. Ugron után Wekerle Sándor miniszterelnök szólalt föl és hosszabb, a kérdés történeti, politikai és közjogi oldalát felölelő, szép beszédben fejtegette, hogy az udvartartás törvény útján való rendezésének szükségé fenn nem forog, mely véleményét Erdősy Imre is magáévá tette, mert erre van törvény, melyet csak végrehajtani kell. Hermann Ottónak egyáltalán nem kell udvartartás. Ugron Gábor, éve a zárzó jogával, újra védi határozati javaslatát. A ház azonban változatlanul elfogadta a tételt és mellőzte Ugron határozati javaslatát. A baloldal is úgy szava ott. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter a polgári házasságról illetve a „házasági jogról” szóló törvényjavaslatot feszült figyelem között, hosszabb fényes beszéd kíséretében terjesztette be. Beszédjében három szempontból mondotta szükségesnek a törvényjavaslatot: a házassági jog egysége, az egységes jurisdikció és a nemzeti egységének, összeforrasztásának szempontjából és ezeket a szempontokat ezuttal röviden — de valóban fejtegette, a ház minden pártbeli liberális elemeinek gyakori éljenzései és tapsai között. Beszédje végén szünnem akaró lelkes éljen hangzott föl a ház minden oldaláról. Utána Csáky Albin gróf, kultuszminiszter terjesztette be a „gyermekek vállalásáról”, vagyis az 1868. LIV. t. cz. némely szakaszainak módosításáról szóló javaslatot, a ház általános lelkes éljenei között.

A gyermekek vállalása.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslat benyújtása után — a mint már jelentettük — benyújtotta gróf Csáky Albin, vallásügyi miniszter a gyermekek vállalásáról szóló törvényjavaslatot, melyet az alábbiakban ismertetünk. — Bármily vallású házasulandók házasságuk megkötése előtt megegyezhetnek arra nézve, hogy szüetendő gyermekeik a bevett vagy törvényesen elismert hitvallások közül melyiket kövessék; megegyezhetnek esetleg arra nézve is, hogy egy-egy gyermekük, külön-külön a jelzett hitvallások melyikét kövessék, illetőleg melyikben neveltesse. Ezen megegyezés polgári hatóság vagy kir. közjegyző előtt személyesen jelentendő ki és írásba foglalandó. A megegyezés hiánya esetén a házastékek összes gyermekei különbség nélkül, az atyának a házasságkötés idejében való vallását követik, illetve abban neveltetnek, amennyiben ezen vallás a bevett vagy törvényesen elismertek közé tartozik. A bevett vagy törvényesen elismert vallás

sok egyikéhez sem tartozó atya jogositva van megállapítani, hogy gyermekei a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezethez tartozik, akkor az összes gyermekek az anya vallását követik, illetve abban neveltetnek. Ha az anya sem tartozik egy bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezethez sem és ő sem határoz a gyermekek mily bevett, vagy törvényesen elismert vallásban leendő nevelése iránt akkor a jog és kötelesség a gyámhatóságra száll át. A gyermekek mily vallásban leendő nevelésének a leírt módon való megállapítása legkésőbb azok tanköteles korának elértéig fontosítandó.

— Belföldi hírek. (A király Budapestén.) Ő Felsége a király decz. 10-dike körül Budapestre érkezik nyolcz napi tartózkodásra. (A főrendiház) szombaton ülést, tartott, melyen számos kisebb-nagyobb törvényjavaslatot tárgyaltak le. Vita csak egy mentelmi ügynél és a fővárosi eljárási jogokról szóló törvényjavaslatnál volt. — (A püspöki konferencián) hétfőre halasztották; meg fogja tehát a kath. klérus körlevelét állapítani a polgári házasság ellen. — (Egészségügyi mozgalom) Hieronymi belügyminiszter értesítette Ungmegyét, hogy az általa javasolt országos egészségügyi kongresszus létrejöttét örömmel üdvözli, de költségeihez nem járul hozzá és létesítésére befolyást nem gyakorol.

— Külföldi hírek. (Magyarország és a Vatikán) A pápa Galinberti bibornok előtt reményét fejezte ki, hogy a viszony a szentszék és „az osztrák-magyar kormány” közt újra visszatér, illetve megtartja tradicionális barátságos és szívélyes jellegét. — (Erzsébet román királyné) ki Sylvia álnév alatt szép regényeket írt — haldoklik. — (Miniszterválság Szerbiában) A szerb minisztérium benyújtotta lemondását, melyet a király elfogadott. Hir szerint a király Grucis tábornokot bizta meg a kabinet újalakításával. — (Összeesküvés a bolgár fejedelemlen.) Ivanov nevű bolgár emigrans és gimnazista testvére Hartenau gróf az első bolgár fejedelm temetésekor magukat gyilkolni Ferdinánd bolgár fejedelmet és Sztambulov miniszterelnököt. De a csendőrség idején telfedezte az összeesküvést. Ivanovot az Oroszországban élő bolgár emigransok birták rá a merényletre.

Irodalom — Művészet.

* Részletfűzetés Jókai nemzeti diszkidására. A Jókai-jubileum végrehajtó bizottsága az eddigi tapasztalatokból, különösen a közönség köréből hozzá érkezett számos megkeresésből arra a meggyőződésre jutott, hogy a nagy nemzeti ünnepben való részvételt és a nemzeti diszkidás megszerzését a társadalom tágabb köreire nézve is lehetővé kell tennie és hogy ezt csak az által érneti el, ha az előfizetési összegnek egyszerre való befizetésétől eltekintve — annak részletekben való törlesztésére módot nyújt és ily módon azokra nézve is hozzáférhetővé teszi a jubiláris, örökbecsű munkát, a kik a legjobb akaratral és az ügy iránt érzett legnagyobb lelkesedéssel sem áldozhatnak egyszerre oly nagy összeget a szép és nemes célra. A bizottság eme meggyőződése találkozott a közönség óhajaival és a bizottság ma — a jubileumi alap 100000 frt, melyet a költőnek adandó tiszteletdíj egy tetemes részét biztosítottak tudva — abban a kellemes helyzetben van, hogy az országszerte nyilvánuló hangulatnak megfelelő, oly módozatokat állapíthat meg az előfizetésre, melyek lehetővé teszik, hogy a társadalom valamennyi rétege a mozgalomban részt vegyen. A végrehajtó bizottság ugyanis elhatározta hogy a 200 frtnyi előfizetési összeg négy évi részletben legyen befizethető, még pedig: Az első 50 frtos részlet 1893. december 31-ig a második 50 frtos részlet 1894. június 30-ig a harmadik 50 frtos részlet 1895. június 30-ig a negyedik 50 frtos részlet 1896. június 30-ig. A megállapított részletek a Belvárosi Takarékpénztárhoz (Budapest, Korona herceg utca 3. sz.) küldendők. Beöthy Zoltán főtitkár Eötvös Loránd elnök.

* Jókai és Gyulai Pál. A Kisfaludy-társaság tegnapi zárt ülésén Szigeti József és Vándori Károly felszóltak a mellett, hogy a Kisfaludy-társaság is előfizessen Jókai műveinek nemzeti kiadására. Az egyetlen Gyulai Pál ellenezte, mondván, hogy az alapszabályok értelmében a társaság pénzének más a rendelkezése, s hogy a 100 kötetet el sem tudják helyezni, mert a társaságnak nincs is könyvtára. Végül a jelen voltak Gyulait leszavazták. A Kisfaludy-társaság ünnepi szónoka a Jókai jubileumra Szász Károly lesz.

* Petőfi és Julliskája. Irta Róna Béla. A kis fűzet Petőfiné Szendrey Julia naplóját és leveleit foglalja magában, melyekhez Róna Béla csupán tárczaszerű bevezetést írt. Sem a napló sem a levelek nem ismeretlenek; naplóját még maga adta ki a Jókay-féle Életképekben, a levelek pedig a Szathmármegyei Közlöny 1837. évi folyamában jelentek meg. Azt, a mit Juliáról Róna írt, mások már jobban és teljesebben elmondták. A kis kötet ára 1 frt.

* Schopenhauer a párbajról. Székács Ferencz kir. kuriai bíró lefordította Schopenhauernek „Paregia und Paralipomena” című művéből a becsületre és párbajra vonatkozó fejezetet s azt bevezető tanulmányval és befejezéssel látta el. Schopenhauer kéréllhetlen bonczolója a modern becsület és tisztesség kérdéseinek s a lafordított fejezet igen érdekes oldalról világítja meg azokat az erkölcsi javakat, amelyekért a modern emberek egymást megölni is készek. — Maga Székács a törvényhozási és társadalmi intézkedések egész sorát ajánlja a párbaj-mánia megfékezésére. Ilyenek: A párbajszakaszok szigorítása és az államfogház helyett súlyosabb büntetési nem. Az országgyűlés házszabályainak szigorítása. A sajtó által megtámadott magánbecsületnek a rendes bíróság segítségével. A „nyílt-terek” megfékezése. A katonai párbajok alól kivétel a tartalékos tisztek számára stb.

* Új könyv a szabadságról. Az 1848/49-iki magyar szabadságharc története című illusztrált munkából, melynek szövegét Gracza György írta, most jelent meg az első fűzet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedő cég kiadásában. A fűzet külső kiállítása igen díszes, az illusztrációk pedig művészes kivitelűek. Nem kevesebb mint 16 egykoru kép van benne, tehát majd mindegyik másodiklapra esik egy-egy illusztráció. A fűzethez egy színnyomatu kép is van csatolva, a honvédtábor tüntetve fel. A munka, amint az az első fűzetből megítélhető, ugy könnyed, vonzó modorban tartott szövegére nézve, mint dus illusztrációit tekintve, kétségtelenül előnyösen elüt az eddig megjelent hasonló tárgy munkáktól s bizonyára kapós lesz a közönség közt. A munka kéthetenkénti fűzetekben jelenik meg s egy-egy fűzet ára 30 kr.

* Gyöngyössi Sámuel művei. Harmathy Pál helybeli könyvárus a következő „Előfizetési felhívás”-t bocsátja ki: „Egyik jeles egyházi írónknak Gyöngyössi Sámuelnek özvegye, férjének még kiadatlan közönséges és alkalmi imáit kiadatni kívánván, a kiadás jogát én szereztem meg és ez alkalommal előfizetést hirdetek a kötetre terjedő munkára. Tartalma az I-ső kötetnek: tavaszi 1—12 azaz két heti, nyári szinte, őszi szinte, és téli szinte 1—12 ima, adventi 1—6 azaz egy heti. II-ik kötet tartalma: bűnbánati egy beti 1—6. közönséges reggeleken 3 heti 1—18, közönséges délestéken 3 heti 1—18 bűnbánati délestéken 1—6, ünnep előtti reggeleken és délestéken 1—12 káros kései fagy után kártékony esőzéskor, vízarádaskor, vízáradás elvonulása után, aszály idején, jétékony esőérti hálaadás, vihar és jégeső után 1—6, betegért, ifjuért, családnapért, családanyáért, öregért és végre uri ima. Minden ima utóimával van ellátva, melyet épen olyan betűkkel szándékozom nyomtatni, mint a milyenekkel a Révész féle imakönyvek nyomattak, kifogástalan minőségű papírra és nagyobb margóval. A két kötet előfizetési ára együtt 2 frt lesz; bolti ára ellenben magasabb fog lenni. — Az előfizetési pénzeket a jövő 1894. évi január havának 1-dik napjára kérem beküldeni, megjegyzvén, hogy a megrendelt példányokat

(fűzve) ugyancsak a jövő év február havának 14-ik napján küldöm szét. A kiváló és közrekedveltségű egyházi író lézagpótló imáit, — melyek közül a közönségesek is, az egyes év szakokhoz alkalmazkodván, az alkalmiság bizonyos színezetével mindenkor bírnak és így a szívekhez s a szíveken át a mennyhez könnyebben megtalálhatják az utat, mint a használatban levő más közönséges imák, tovább ajánlgatni merőben feleslegesnek tartván, maradtam, Debreczen, 1893. november hava.“

Színház.

* **K. Kopácsi Juliska** jön. Tiszai színigazgató számolva a közönség jogos kívánságával vendégszereplések által igyekszik a betegségek folytán megzavart műsoron segíteni. Sürögnyi meghívására **K. Kopácsi Juliska** asszony, a népszínház kitűnő tagja, ideérkezik és holnap kedden a „**Nebántsdvirág**“ holnapután szerdán a „**Kornevilléharangok**“ kedves operettekben lép fel. A „**Bubos pacesirta**“ ennél fogva csütörtökre halasztott, amidőn a beteg **Lubrinicz Julia** helyreállása várható.

* **Ötvenkilencedik előadás.** „**Orpheus a pokolban**“, szombat és — kis közönség. Ez világosabban beszél, mint a mi intéseink és kifogásaink. De hát hogy is remélhet olyan igazgató közönséget, a ki mikor tapasztalja, hogy pénteken a népi előadásokra magyar történelmi darabra publikum jön, akkor rögtön üres házak előtt bohózatot ad és operettet ad! A ki hétfőre, mikor itt indikálva van az operette és bohózat, kitzüzi Shakespeare-t és a ki őt primadonnát, jói összetanult vigjátékot és drámát követel mindenki, ő pedig vesz egy látványosságot, egy bohózatot és előadja „**Az én Lipótkám**“! Ha Tiszai igazgató a tegnapi üres nézőteret sem érti meg, úgy az ő igazgatói felfogása ellen még az Istenek is hiába küzdenek. Persze, próbák nélkül, jó előadást csinálni nem lehet, még ha volnának is kellő erők hozzá. De nincsenek. Az Olympus és az alvilág ngyan szép díszletekkel tüntek ki, a costumeok is minden tekintetben megfelelőek voltak, szemünknek kijutott tebát, de hallérzékünknek nem sok gyönyörűség volt.

— Aztán **micsoda fejletlen ugrálás** volt az a második felvonás végén, az Istenek elutasítása az alvilágba, meg az utolsó felvonásbeli táncnak gunyolt ideodamozgás! Ilyesmit rendszeresen betanulni kell előbb és izlésesen szimmetrikusan előadni, nem pedig ad hoc összekalapálni Van Debreczenben táncmester ott a jó **Alföldy Károly**, ki ily szükséges esetekre az igazgató urnak segédkezet nyújthat. **Sugár Aranka** (Euridike) halottunk ma ismét 14 napi szünet után és az ő szép, tiszta énekének köszönhetjük, hogy esténk nem vészett egészen kárba. Játéka is elég fürgé volt. **Diana** kis szerepe is jól volt betöltve **Galyasi Paula** által. **Cupidó**, melyet rendszeren elsőrendű tag játszik, egy kardaloknoknek **Pakács Jolán**nak jutott, ki azonban tőle tehetőleg végezte feladatát és segéd szerepekre alkalmasnak mutatkozott nemcsak vigjátékokban, de operettekben is, miután kis hangját ügyesen és biztosan kezeli. A Közvélemény és **Vénus** is kardaloknok által szívesemlényestettek. A férfiak közül **Krémer Styx** Jankója kitűnő volt. **Andorfi Jupiterje** és **Bózsahegyi (Merkur)** is beváltak. **Ferenczi (Pluto)** nem tudta szerepét. **Sólyom** tenorista, ki **Orpheus** szerepében, mint vendég lépett fel hangban, éneklésben és játékban egyaránt gyenge. Sajnálattal nélkülöztük **Püspök** kinek Jupiterje oly humor-gazdag és e mellett elegáns, szép alakítás, mely a fővárosban is nélkülözne pártját. Tiszai ur azonban nem nyugszik meg a sajtó és közönség ítéletében és másnak osztotta a szerepet.

* **Hatvanadik előadás.** Vasárnap Szigligeti 50 éves népszínműve a „**Szököttkatoná**“ adatott elő. Az előadás a jobbak közé tartozott. **Ferenczi (Gergely)** nemcsak szépen énekelte bús dalait de jól is játszott. **Andorfi**

(**Lajos**), **Krémer (Pista)** és **Locsarekné (Korpadiné)** valamint a segédszínészek közül **Fekete** (kis bíró és káplár) és **Peterdi (Jancsi)** jól alkalmazták mókákkal sallangozták tel szerepeiket a zuffolt földszint és karzat nagy tetszésére. **Sugár Aranka** mint népszínmű énekesnő mutatta be magát — bizonyára szükségből — és gyönyörűen énekelte dalaival viharos tapsokat aratott, játéka azonban nagyon is kezdetleges a téren. **Kiss Irén** is új téren mutatta be magát **Monti grófné** drámai szerepét játszotta sok bensőséggel és helyes gesztusokkal, de hangjának gyengesége meggátolta a hevesebb kitörések hatását. **Sándor** (ezredes) és **Péchy (Monti)** is helyesen alakítottak. Dícsérettel kell megemlékeznünk egy fiatal kardalokról: **Hubai** róli, ki a siralomházi jelenetben mint **Miska** értelmesen játszott, és **Ferenczivel** duettben szépen és korrektül énekelte; miután hangja erős és hajlékony, szép jövőt jósolunk neki. — Őt is kihívták és tapsolták. A fiatal színész különben **Máramaros-Szigeten** próbát énekelte **gróf Zichy** intendáns előtt, ki őt jövő tavasztól a m. kir. opera stipendiumával látta el. (1.)

* **Váradi Margit** nagy sikerrel hangversenyezett vasárnap otthonában, Nagyváradon. Az ottani lapok óriási terjedelmű egyenletes hangját, biztos és tiszta intonációját és meleg előadását dicsérik.

Millenniumi kiállítás.

— A mezőgazdasági helyi bizottság alakulása Debreczenben. —

Az 1896. évi millenniumi országos kiállítás mezőgazdasági és erdészeti csoportjának rendezését a földművelésügyi miniszter önállóan az ezredéves kiállítás egyéb csoportjának rendezésétől függetlenül eszközölte. E célra a miniszter központi kiállítási irodát és vármegyei mezőgazdasági helyi bizottságokat szervez, minden vármegyében külön-külön, összesen hat vanhármat.

E helyi bizottságok feladata az ezredéves kiállítás mezőgazdasági érdekeit kiállítók gyűjtése által vármegyénként előmozdítani, az érdekelteket tájékoztatni, a központi intézkedéseket végrehajtani, általában mintegy közvetítőül szolgálni a kiállítani akaró közönség és a kiállítás vezetősége között.

A hajdumegyei mezőgazdasági helyi bizottság szombaton délután tartotta első szervezkedő gyűlését a vármegyházán gróf **Dégenfeld József** főispán elnöke alatt, aki hivatalból elnöke a bizottságnak. A tagok száma 30, akiket a földművelésügyi miniszter nevezett ki, még pedig 10-et a főispán javaslata, 10—10-et pedig a debreczeni és hajdumegyei gazdasági egyletek ajánlatára.

A tagok a következők: I. **Rásó Gyula**, **Váczy János**, **Szűcs Mihály**, dr. **Király Ferencz**, **Szabó Lajos**, **Kovácsy Ferencz**, **Békessy László**, **Török Gábor**, **Kerpely Kálmán**, **Csapó István**, **Gáti Tóth Mihály**, **Dalmay László**, **Ludman Lajos**; II. **Buzás Elek**, **Domokos Kálmán**, **Buday József**, **Berger Henrik**, **Pálffy Gábor**, **Steinfeld Mihály**, **Csóka József**, **Deák István**, **Kertész János**, **Szabó Soma**; III. **Lukács Dezső**, **Lévay Márton**, **Ujváry Béla**, **Rozenfeld Salamon**, **Csák Gyula**, **Stern Jaka**, **Poroszlav Zoltán**, **Fischbein Ignác**, **Loyka Károly** és **Bogdán Gábor**. — A bizottság alelnökökül megválasztotta **Váczy Jánost** a debreczeni és **Rásó Gyula** kir. tan. alispánt a hajdumegyei gazdasági egyletek elnökeit; előadón **Szűcs Mihály** tanárt, jegyzőül pedig **Kerpely Kálmán** tanárt és dr. **Medve Zoltán** főispáni titkárt választották meg. **Erre Szűcs Mihály** röviden őmertette a mezőgazdasági és erdészeti kiállítás ügyeit s a megalakult bizottság teendőit. A bizottság által igényelt kiadásokat a debreczeni és a hajdumegyei gazdasági egyletek évi 100—100 ft segélyből reményli a gyűlés fedezhetni, mi e célból megrestetni határozta mind a két gazdasági egyletet, hogy az 1894—95—96. években egyenkint 100 ft évi segélyben részesítsék a bizottság hazafias közhasznú működését. A kiállítási kereteket következőkép jelölte ki a bizottság: **Debreczen sz. kir. város** és **Hajdúvármegye** külön-külön mezőgazdasági és erdészeti kollektív

kiállítással jelennek meg az országos kiállításra; a nagyobb birtokosok mint önálló kiállítók szerepelnek a két kollektív kiállítás mellett, melynek költségét kiki sajátjából fedezné. Ez a tervezet is involválja azt, hogy Debreczen város hatalmas fejlődésének produktumaival a maga külön pavillonjában vegyen részt a millenniumi kiállításban.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak szombat hétfőn később.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távírds hivatalnál december 4-én: borult, esős hűvös, fagypontkörül hőmérséklet.

Nyitvaos olvasóterem a kollégiumban, nyitva szombaton, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A **Gönczy-egyesület** „**Otthon**“-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól est 9 óráig — Kuzsma a kollégiumban nyitva vasárnap délután d. e. 10-től 12-ig.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. December 4-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet 03. C. fok. Légnyomás 767.8 millim. Szélirány: Szélesend. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 6 óráig 4 millim. Ugy ezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 1 fok. Legalacsonyabb hőm. 03 fok.

Séta hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor. **Alföldi Károly** próbabálja **december 9-én**, a Margit-fürdőben.

December 10. d. e. 9 fél órakor a debreczeni első takarékpénztár r. k. közgyűlése.

December 10. torna verseny a tornateremben.

December 11-étől február 24-ig **dohány-beváltás** Debreczen határaitban, **Hajdú-Dorog** on december 11-től febr. 27-ig.

December 15. A Csokonai-kör felolvasó estélye a városban.

December 16. este 6-8-ig. **Domokos Kálmán**, gazd. tanint. tanár felolvasása.

December 17. d. e. 10. ó. A debreczeni helyi vasut r. társ közgyűlése.

Január 10. este fél 6-8-ig gazd. tanint. tanár **Békessy László** felolvasása.

Január 15-én jár le a debr. izr. hitközség templom építési pályázata.

Január 17. est fél 6-8-ig **Kerpely Kálmán** gazd. tanint. tanár felolvasása.

Január 21. Czajlik István gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10. este fél 6-8-ig **Szűcs Mihály** gazd. tanint. tanár felolvasása.

Farsangi naptár. Gazdászok táncestélye, **Január 20-én**, az „**Arany Bika**“-ban.

A debr. izr. beteg és ápoló négyzet frts estélye. **December 9-én** az „**Arany Bika**“ díszteremben.

Hangverseny és táncestély a debreczeni egyetem javára, **December 9-én**, H. Bösörményben.

A munkás da egyetel dalestélye **december 10-én** a „**Koroná**“-ban.

A jogászok táncestélye **december 12-én**, a Margit-fürdőben.

A Pröbel-egylet Tombola-estélye **December 16-án**, a „**Margit-fürdő**“-ben.

Zion-egylet táncestélye **december 30-án**, a Margit-fürdőben.

A függetlenségi kör bálja **Január 26-án** a „**Koroná**“-ban.

— **József főherceg jubileuma.** Örömmünnepe van ma a magyar nemzetnek. Ma decz.

4-én van 25 dik évfordulója annak, hogy **József főherceg** a magyar királyi honvédelmek főparancsnoka. Huszonöt esztendeje,

hogy egyik legnagyobb büszkeségünk: a magyar királyi honvédség, melynek újjáalakulását

József főhercegnek köszönhetjük, aki **Andrássy Gyula** gróffal együtt az igazi magyar lélek lelkesedésével, a magyar szív

hazafias szeretetével tetszalottaiból feltámasztotta és újra hatalmassá tette, — az egész magyar nemzettel egyetemben megünnepli azt a

halhatatlan momentumot, hogy élére állott, vezetőjévé lett a legmagyarabb főherceg. A ju-

bileumok mostani divatos korszakban József-főhercegnek, mint a honvédség főparancsnokának ünneplése nemcsak a fenség személyét, de az ünneplés okát illetőleg is annyira kimagasló. Ennek a jubileumnak a fénye oly igaz s oly nagy, hogy behatol édes hazánknak Magyarországának zugába. Ez a jubileum valóban nem csinált, óriási ténye a haszereketnek abból a lángjából keletkezett, mely minden magyar hazafi szívet lelkesítően hevíti. Nem József főhercegnek az ünnepe ez, hanem ünnepe a magyar hazafiságnak, melynek példáját József főhercegnél senki se nyújtja szébben.

— **A debreczeni egyetem.** A fővárosi sajtó egyre nagyobb érdeklődést tanúsít a debreczeni egyetem iránt. A Pesti Napló mely eddig elzárkózott mozgalmunk elől, hosszabb közleményben emlékezik meg arról, s a közlemény pár téves állítást kivéve, alapos, általában pedig sok jóakarattal van írva. Nevezett lap a következőket írja: A debreczeni protestáns egyetem felállítására megindult mozgalom immár oly nagy mérvet öltött, hogy többé semmi kétség sem lehet az iránt, hogy a tiszántúli kerület e hirneves és több százados iskolájának egyetemé való fejlesztése, csak rövid idő kérdése. A tiszántúli református egyházkerület egyházi majdnem kivétel nélkül hajlandók az anyagi áldozatokra az egyetem érdekében. Egy részük már meg is szavazott kisebb-nagyobb összegeket, sőt újabb a debreczeni hazafias zsidóság is magáévá tette az egyetem felállításának eszméjét, s azonkívül, hogy jelentékeny összeggel járult az alapítókéhoz, felszólítást intézett a tiszántúli zsidó egyházközösségekhez, hogy adakozzanak az egyetem céljaira. A lelkes felszólításnak már is szép eredménye van, a mennyiben a zsidó egyházközösségek eddig is ezeket adtak össze, s még egyre gyűjtöttek. (A gyűjtés, de még a felszólítás is csak ezután történik meg.) Mindezekhez járul az a körülmény, hogy Debreczenben igen könnyű szerrel felállítható az egyetem. A református főiskola helyiségei a czélnak teljesen megfelelnek s nagyjértékű könyvtára, mely 70,000 kötetből áll, továbbá kitűnő gyűjteményei és szerzetárai mindössze is csak némi kibővítést igényelnek. Már az is jelentékeny előny, hogy jogakadémiaja jó tanárokkal rendelkezik s legnépesebb az országban. Ha mindehez hozzávesszük, hogy a szatmári, máramaros-szigeti, ungvári, sárospataki, nyíregyházi, szarvasi, kisújszállási, mezőtúri, hódmezővásárhelyi, nagyvárad, békési főgimnáziumoknak és főreáliskoláknak Debreczen a középpontja s magának Debreczennek is népes, virágzó főgimnáziuma és reáliskolája van, kitűnik, hogy bárhol állítsa is fel a kormány a harmadik egyetemet, annak közel sem lesz olyan nagy vidéke, mint a debreczeninek. Egyébiránt eddig fél millió forint alapítvány van együtt, noha a gyűjtést még csak mostanában kezdték. Különösen sokat várnak Debreczen városától, amely már egyszer e czérra kétszáz ezer forintot adott. Végül a közlemény írója abbéli hitét fejezi ki, hogy Debreczen 200,000 ftos alapítványát még nagyobbítani fogja. A nyírbogáti és füzeggyarmati ev. ref. egyházak 100—100 ftot szavaztak meg az egyetemre, mindkét helyen házankénti gyűjtést is indítottak. A sárándi egyházban 45 ftot gyűjtöttek.

— **Kalocsa Róza fölolvasása.** Közepes számu, de disztigvált közönség élvezte végig tegnap délután Kalocsa Róza, kiváló pedagógusnőnk fölolvasását az „A betűről“ a városház nagytermében. A kedves kis elbeszélés, melyet legközelebb hozni fogunk, megkapott mindenkit bájával, ki csak meghallgatta. A válogatott hallgatóság között, hogy csak egy párt megemlitsünk ott voltak: Kiss Aron ev. ref. püspök, Kiss Albert orsz. képviselő Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, Veresné Szathmáry Teréz a nőegylet elnöke, a tagok közül többek, stb. A fölolvasás alatt érdekes kis epizód történt. Midőn a fölolvasó története közepén járt, elalszik a teremben minden gáz, csak a fölolvasó asztalán égett két gyertya. A sötétben odaszól valaki: „folytassa,“ mire a fölol-

vasó visszaszól: „több világosságot!“ A tiszta fövedelem a jótékony czélra több mint 30 ftot juttatott.

— **Hitközségi választások.** A debreczeni aut. orth. hitközségnek decz. 3-án megtartott tisztújító közgyűlésén megválasztottak: Elnökké köztelkilitással: Schwarz József; alelnökké Stern Hermann; pénztárossá: Stark Ignác; ellenőré: Klein Ignác; egyházgondnokokká: Kupfer József, és Schwarz A. Lajos; tanácsnokokká: Weisz J. Lajos, Stark Márton, Péterffy Benő, Schwarz Lajos és Waldmann Mór.

— **Helyreigazítás.** Szombati számunkban a városi közgyűléshez beterveztett kisebbségi vélemény közlését ki kell egészítenünk: saját reflexiónkból kimaradt valami, az t. i. hogy az eltűnt zárszámadási iratoknak általunk közölt minősítése a kisebbségi véleményben foglaltatik. A jelzett mondat kiegészítve így hangzik: „Elvesztett igenis az 1876-iki zárszámadásoknak az u. n. „alappunkálata“, mely a többségi jelentés szerinte egyik legfontosabb okmány, a kisebbség szerint azonban nem egyéb“ . . . stb., a többi marad, mint közölve volt.

— **Óvoda-megnyitás.** Lélekemelő ünnepélylyel nyitattott meg e hó 2-án d. e. H. Hadházon a község által újonnan épített s a kor kívánalmának megfelelően berendezett községi kisdedóvoda. Eötvös Karoly Lajos kir. tanfelügyelőt az indoháznál a községi és az óvodai felügyelő bizottság nevében Sina János főjegyző fogadta s kísérté be a község házához, hol már a képviselő testület és az óvodai felügyelő bizottság férfi és női tagjai várták és ujjalag üdvözölték. Nehány percnyi pihenés után átmentek a szemben fekvő óvodába, hol elsöben a felügyelő bizottság buzgó elnöke nt. Szabó Lajos ev. ref. lelkész ur tartott valóban gyönyörű megnyitó beszédet. A megnyitó beszédet a megszámú — intelligenciaiának férfi és női tagjaiból állott közönsége lelkesen megénevelte. Ezután Bibary Róza óvónő mutatta be a gyermekekkel való alig 10 napi foglalkozásának valóban meglepő eredményét, míg ezután Eötvös Karoly Lajos kir. tanfelügyelő legjobban azt bizonyította, hogy az óvodák az iskolák eredményét fogják emelni, s hogy a gyermek halandóságra is csökkentően fognak hatni. Kir. tanfelügyelő beszéde után Soós Gábor tanító — később Simon Károly a szülék nevében mondtak köszönetet a kir. tanfelügyelőnek ügybuzgóága s a község képviselő testülete és Előjáróságának áldozatkészségükért. Végül ismét nt. Szabó Lajos elnök ur midőn a megnyitást kimondta az óvodát az előjáróság és a szülék további pártfogásába ajánlotta. Ezzel a hivatalos megnyitás véget ért, de este folytatása lett, mert a felügyelő bizottság az óvoda költségei fedezésére felolvasással és szavalással egybekötött tánc mulatságot rendezett.

— **Hítleltő közgyűlés.** A három napig tartott városi közgyűlés jegyzőkönyveit tegnap délelőtt hitelesítették gróf Dég e u f e l d József főispán elnöke alatt. A megválasztott új tisztviselők: H a j d u Gyula tanácsnok S z a t h m á r y Károly adószámszót és Nagy Imre polgári biztos valamint a tiszteletbeli tanácsnokká kinevezett K i r á l y Gyula első aljegyző ugyanez alkalmal tettek le a hivatali esküt. A közgyűlés-határozatai 15 napi közzemlére vannak kitéve a kiadói hivatalban.

— **„Jogász-bal“.** Félreértés kikerülése végett közlé teszük, hogy f. deczember 12-én nem jogász-bal, hanem jogász tánczesztély lesz a Margit fürdő disztermében, a jogász önképzőkör javára; míg a jogász-bal — mely az egyetem alap javára tartatik — csak januárban lesz.

— **Jókai műveinek nemzeti diszkiadását** Debreczenből legújabbán az „I s t v á n“ malom igazgatósága is megrendelte. Ez már a tizenegyedik példány, melyre Debreczenből fizegtek elő. A gözmalom igazgatósága később fogja meghatározni, hogy mit csinál a Jókai művével: megtartja-e magának, (a mi kevésbé valószínű) vagy pedig oda ajándékozza valamelyik tanintézetnek.

— **Pótérettségi vizsgák.** A debreczeni ev. ref. főgimnáziumban, e hó folyamán érettségi pótoló és javító vizsgálatok tartatnak. Irásbeli deczember hó 16- 20-kán, szóbeli deczember 21-ik napján. Az igazgatóság.

— **Ferencz napja.** Tegnap Ferencz napján dr. Király Ferencz orsz. képviselő s kamarai titkárnál számosan fejezték ki tiszteletük közül szerencse kívánataikat. Szép ovációkban részesült dr. Bayer Ferencz a kereskedelmi akadémia igazgatója is, mivel előbb az internatus részéről Barthos János III. éves hallgató, önképzőköri alelnök, majd az akadémiai dalosör részéről Maderspach Ferencz III. é. hallgató mondott szép felköszönőt. Közreműködött a daloskör is Szoyka Gyula tanár vezetése alatt.

— **A debreczeni orvos-gyógyszerész egylet** f. évi Deczember hó 10-én d. u. 5 órakor saját helyiségében havi ülést tart, melyre az egylet helybeli és vidéki tagjai tisztelettel meghívotnak. Az ülés tárgyai: 1. Jelentések. 2. Az alapszabályok 24. §-a értelmében kívánt bizottságok megalakítása: a) a pénztár, b) a könyvtár megvizsgálása czéljából. 3. Betegbemutató és előadások. 4. Folyó ügyek. Debr. 1893. decz. 3. Dr. Varga Géza egyel. elnök.

— **Korán észrevett vesedelem.** Gréh Mihály, Burgundia-utca 33 szám alatt levő suszter-műhelyében is felütötte fejét a föld alatt rejtőzö rém. Egyik jó orru tanoncz figyelmeztette a legényeket, aztán a mestert, hogy gáz-szag van a szobában. Később mindiukább érezhetővé vált az, mire a III. ker. rendőr-alkapitányságot figyelmeztették. A kapitányság értesítette a légszuszgyár igazgatóságát, a honnan ma délelőtt vizsgálatot küldöttek a helyszínre, a kik konstatálták, hogy az utca kövezete alatt végig futó cső van megrepedve. A szükség-sjavításokat azonnal megtették.

— **A fröbe-egyetombolástélyere** — mely e hó 16-án a Margit-fürdő disztermében lesz — nagyban folytak az előkészületek. A miniszteri engedély leérkezvén, felkért fiatal högyek árulják a tombolajegyeket 30 krajával. A rendezőség gondoskodik szép tombola-tárgyakról, hogy az előző évi hasonló mulatságtól miben sem maradjon hátra az ideitombolástély. Biztosra is vesszük, hogy városunk elite közönsége fog ott találkat adni egymásnak s mind-oki egy kitűnő mulatság emlékeit fogja onnan hazavánni.

— **A debreczeni munkásdal-egylet** f. évi 1893. decz. 10-ikén Vasárnap tartja dalestélyét a Korona disztermében mely alkalommal bemutatja Friedman József egyleti karnagynak (zenedei tanár) új szerzeményét egy igen csinos népdal egyvelegét, melyet a munkás dal-egyletnek följajánlott. A dalestély iránt széles körben nagy az érdeklődés. A műsor a következő: „Szabad-áldal“ Huber. „Bus szívemből“ Friedman karnagtól. „Bucus“ Rieger. „Muzsikának“ Lányi. „Rákóczy“ Huber. Kezdeté este 8 órakor. B-lepti-dij személyenként 50 kr. Jegyek előre válthatók Zech József pénztárnok urnál Kis-uj-utca, Kurián Gyula óras üzletében főpiacz, Biedermann palota és este a pénztárnál.

* **A s élhamos gazdász.** Arlet Ferencz ki Debreczenben és környékén viselt dolgairól már ineffigie ismeretes a rendőrség előtt, tegnap este újabb jelét adta vakmerőségének. Nem esk ki szerepéből; még mindig gazdász-nak tartja magát s ebből kifolyólag jónak látta tegnap alkonyat után a külső gazdasági tanintézet egyik lakoszájába beosonni és ott felöltöjt egy jobbal kicserélni. A tett után ill a b e r e k, n á d a k e r e k, k á m f o r r á v á l t. Rosszul hitte, hogy ezt észrevétlenül hajtotta végre mert egy növendék megátta tova vonulása közben és fegyverbe szölitotta társait. Ke-resték aztán mindenfelé az intézet körül, de a sötétben még nyomát sem üthették bottal. Bejötték aztán négyen még az éj folyamában s a rendőrségi központon hirt adtak az eseményről. A rendőrség a legerélyesebb intézkedéseket tette arra nézve, hogy Arlet Ferenczet, a kiről már azt hitték, hogy rég tul van a határon, valahára kézre keríts s végett vessen további szélhámokodásának.

— **Vadászat.** Tegnap egy tiz tagból álló vadásztársaság a Bánk erdőben vadászatot tartott, elég szép eredménnyel. A Nimródok 17 nyulatöltek.

— **Eljegyzés.** Lapunk egyik szorgalmas munkatársa, Kovács József a Tóth Gyula cég főkönyvelője, ki szakszerű cikkeivel üzleti körökben méltó elismerést vívott ki magának, f. hó 3-án jegyet váltott Schwalb Hermin kisasszonnyal, Schwab Adolf ur államvasuti ellenőr bájos, szép és művelt leányával.

— **Az első vallásra a gazdasági tanintézetben.** A helybeli kir. gazdasági tanintézet prot. vallásu hallgatóinak az idén Balogh Ferenc hittanár heti két órán előadja az egyháztörténelmet, melynek hallgatására önként 18 ifu vállalkozott. A helybeli ev. ref. egyház intézkedett közelebb úgy, hogy a város minden tanszabkbeli prot. vallásu ifjúságának a kalom nyújtassék vallásos ismereteinek öregbítésére, hitében való erősítésére a vallásos jellem szilárdítására. Az első előadást, melyen Domokos Kálmán igazgató is megjelent, Balogh Ferenc szép beszéddel nyitotta meg. Örömet fejezte ki a felett, hogy az ifjúság önként szabadon vállalkozott az egyháztörténelem hallgatására, amivel arról tettek szép bizonyosságot, hogy érdekel viseltetnek a keresztyénség és ennek legtisztább alakja a protestantizmus multja, jelene és jövője iránt; hogy sziveikben ég még az ol-tár tüze, melyet zsenge korokban a szülei háznál gyújtott fel az Isten iránti hálás környezet. Midőn pedig a t. igazgató ur és jelentésére a nmélt. miniszter Ur helyeselte a szent vállalkozást, mi is, és az egyház hálával fogadjuk a rendelkezést, s azon remény táplálja, — hogy nem sajnálандják a heti 2 órát a czélra áldozni ifjú éveikből, s hogy kitartók lesznek. Üdvözli ez első órában hallgatóit, kik a természet nagy templomában forognak tanulmányaik közben, hol annyi nagy elme forgolódott már, de a legjelesebbek meg tudták őrizni ott istenbe vetett hitüket. Maga a nagy természetű Darwin Kérolly a cambridgei egyetemen tanulása alatt szívesen járt templomba, kiválólag gyönyörködött az ének hallgatásában, sőt az egyházi karénekeseket anyagi áldozatával is megnyerte, hogy nála és neki énekeljenek. Midőn szerett leánya Anna 10 éves korában elhalt, maga jegyzi meg naplójában: „Adja Isten, hogy tudná leányom mostan is, mily mélyen szeretjük őt... áldásaink kísérik őt!” Istennek ajánlá az elköltözöttet, áldását küldé utána, jelöl, hogy hite szerint nem halt ő meg neki örökre. Ő maga tiltakozott az ellen, hogy ő istentagadó volna, sőt érzé szükségét a teremőnek, a teremőnek és törvény hozónak. A szép beszédből kiemeljük még a következő részeket: „Az Istennek temploma a nagy természet a maga három országával, ezek tesznek tanubizonyosságot a teremő csodálatos nagyságáról. De a mindenható Istennek más temploma is van az emberi szívekben, lélekben, mindegyik az ő alkotása a végokra nézve. Az emberi lélek e templomának is tagjai vagyunk, lelki ország ez, szent könyvünk szerint Isten országa. Ebben lakik a vallás. Épen e vallás bennünk létele emel fel a pusztá állati és anyagi létmódból arra a magasatra, hol fiai vagyunk a minket szerető mennyei atyának, kinek képét hordozzuk... Nagy tény a keresztyénség, a világtörténet egyik alkotó része melynek idestova 2000 éves fejlődése van. A természetben is tényekkel és jelenségekkel, a történelem is azokkal foglalkozik. Ha a természetben is vannak mai napig megoldhatatlan titkok, minő az első anyag, az első lélek, az első lélek, az első gondolat megjelenése a mindenségben: vannak titkok a vallás világában is, melyek a tudat által egészen nem, hanem a hit által világosulnak fel. A hit útja a történelemben is jelölhető, mert a nagy hívők történelmileg léteztek s átalakították példájokkal és tetteik erejével az emberiséget, nemesebbé, vallásosabbá, erényesebbé, műveltebbé mint volt, s mint van a dolog a keresztyénség kivül. A hit halálból van. Hallgassák önk — kérem — a hit szózatát, mely tettek által beszél a történelem mezején s akkor fogják megérteni a Pál apostoli tételt, hogy a hit: „a reménylett dolgok felőli bizonyosság.” A keresztyénség tanítja az emberiséget: remélni, hogy Isten nem hagyja el okos teremőnyeit akkor sem, mikor a földre nézve megszűnnek, de felveszi az örökké-

való országba, a látható világból a láthatlan örökéletbe.”

— **Katonai sorshuzás.** Az 1873. évben született debreczeni illetőségű újonczozási kötelesek között az 1894. január 6-án reggel 9 órakor a városháza kistanácstermében katonai sorshuzás tartatik.

— **Hajtó vadászát.** A debreczeni vadász-társulat folyó hó 17-én a halápi erdőn hajtó vadászatot tart 80 hajtóval. Gyülekezés; reggeli 8 órakor a Pipó hegynél.

— **Nyilvános köszönet.** Jól tudom ugyan, hogy azon öntudat, miszerint kötelességünket, mit élénk szabttunk, hiven lelkiismeretes, sőt közmegelegedéssel találkozáva teljesítettük, minden más köszönetnél többet ér. — A magasatos czéliránti tekintetből mégis elmulasztatlan kedves kötelességet vélek teljesíteni, midőn az egyetemi alap növelésére rendezett, nagy erkölcsi és anyagi sikert nyújtott hangversenyben közreműködő és azt elősegítő urhölgyek és uraknak, valamint a testületeknek, u. m. Zivuska Ferencné Gáspár Róza urónak a zenedei növendékek karának szervezése és betanításáért s egyszersmind általa a közreműködő zenedei leány növendékeknek, ugyszintén Dégenfeld Anna grófnő, Bernáth Flóra, Steinaecker Viola Cserni Berta urhölgyeknek, Czapek Péter, Jánossy Zoltán, Dr. Paky Endre, Dr. Forrai Andor, Tapolczai Dezső és Halmai Lajos uraknak, a színház díjtalan átengedéseért Tiszay Dezső igazgató urnak, a gondos rendezésért Péchy Kálmán urnak, Simonyi Emil urnak, hogy a zenedei növendékek közreműködni engedte, a légszuszgyár tek. igazgatóságának a színház teljes ingyenes világításáért, Schmidt Sámuel hangszerkereskedő urnak a zongora díjmentes szállítása és átengedéseért, a 39. cs. és kir. zyalogezred tisztikarának a zenekar igen mérsékelt díjazás mellett átengedéseért, Rácz Károly és Magyarai testvérek népzenekarának a zenekíséret díjmentes szolgáltatásáért s a kikerülő első helyen kellett volna kiemelnem, a debreczeni sajtó képviselőinek azon jóakaratu figyelem és támogatásért, a melylyel a nagy czélra vonatkozó vállalkozásunkat páratlan rokonszenvvel és odaadó buzgósággal kísérték, végül mind azoknak, a kik a rendezés nagy és fáradságos munkájában részt vettek, a kezdeményező debreczeni dalegylet nevében hálás köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1893. december 3. **Márk Endre**, dalegyleti elnök.

— **Elfogott tolvaj.** Tegnap irtuk, hogy a most már több rendbeli lopás miatt körözött tolvaj, Kelemen András, a mint kísérték a mezőrendőség hivatala felé gyorsan elfutott kíséreléstől s a Rózsa téren eltűnt a tömegben. A jó madár azonban nem sokáig élvezhette ifrangalyszanyert szabadságát, mert tegnap délután az 51. számú rendőr felismerte az utcán és bebisérelte. Hogy valamiképen rá ne gondoljon ismét az ellillanásra a rendőség azonnal átadta a kir. ügyészség fogházi felügyelőjének.

— **Karácsony és a vasárnapi munkaszünet.** A karácsony esteje az idén vasárnapra, valamint az idei új év napja is hétfőre esik, s így tekintettel arra, hogy az ezen ünnepekre szokásos bevásárlásokat a közönség az említett napon, illetve azt megelőző napon szokta teljesíteni, Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter a belügy- és földmivelésügyi miniszterekkel egyetértőleg kivételesen megengedte, hogy a f. évi december 24-ére és 31-ére eső vasárnapokon az ipari és kereskedési telepeken az ipari munka, illetőleg vásárlás egész napon át végezhető.

— **Férjszöktetés.** Egy kissé különösen hangzik, de hát manapság ilyesmi is megeseik. A dolog úgy történt, hogy vármegyénk egyik községében már 18 éve boldog házasságban nyugodt családi életet élt egy pár, már mint férj és feleség. Történt, hogy a nyáron a férjnek, R. I.-nek, egyik nőrokonától távol vidékről látogatóba jön hozzájuk és a látogatás azzal végződött, hogy a nőrokon annyira megkedvelte a szép sik vidéket, hogy itt rekedt. Eddig még semmi különös nem volna a dologban, csak az a hiba esett meg, hogy férjem-uram anyyira kezdett érdeklődni a nőrokon iránt, hogy egy szép nyári reggelen a modern

szermes pár kirepült a kalitkából és megsem állottak Budapestig. Itt valami pár hétig turbékolhattak, midőn a férj arra a gondolatra jött, hogy haza kíséri nőrokonát atyjához. Ott aztán formálisan megkérte a leányt, gyűrűket cséréltek és 18 év óta hűséges élete párja ellen megindította a válópert. Kiváncsiak vagyunk a dolog kifejlődésére, a mennyiben a hitves nem akar válni, de hát a vagyont ő vitte a házhoz, amelyet a férj eszeveszetten pazarul új Dulcinea-jára.

— **Talált tárgyak.** A városi főjegyzői szobában a tulajdonjog igazolása után átvehető egy papulpi, melyet valamelyik városatyja felejtett ott a közgyűlés idején; továbbá egy muff, mely tegnap maradt a városházán a Kalocsa Róza urnó felolvasása után.

— **Zeneestély.** Benczi Gyula nyiregyházi hírneves cigányprimás, holnapeste a „Hungária kávéház helyiségében zeneestélyt tart.

Távirat.

(A „Debreczeni Ellenőr” s. tudósítójától.)

Budapest, december 4.

Országgyűlési hírek.

(É kezett délután 3 órakor.)

A mai ülésen folytatták a kisebb tárgyak előirányzati vitáját. Az udvartartás tételénél az ellenzékiek külön kabinetirodát követeltek, de Wekerle e követelést helytelennek nyilvánította mely után a tétel elfogadtatott. Az új országgház tételénél Tiszta Lajos gróf kimerítőleg vázolta az építkezést. A közösügyi költségekkel többen az ellenzék részéről magyar katonai akadémia felállítását mellett emeltek szót. A miniszterelnök kijelentette, hogy beleegyezik a felállításába, ha arra szükség lesz, de abban a magyar nyelv kötelező tantárgy lesz, mire Horánszky viszont kijelenti, hogy az ellenzék iparkodni fog ezt mindenáron megakadályozni. — A tétel szótöbbséggel elfogadtatott. Végül Wekerle miniszterelnök a millennárius ünnepségről szóló jelentését terjesztette elő.

Az országos telefonhálózat.

— Érk. d. u. 3 órakor. —

Lukács Béla kereskedelmi miniszter az állami telefont Pozsony, Győr, Szeged, Arad és Temesvár városokkal a központi telefon hivatalból megnyitotta. Beszédeire az egyes városok főispánjai válaszoltak egymásután.

Törvényszéki esarnok.

* **A szováti kömmün.** A szováti zendülés ügyében három nap óta folyt végtárgyalás mg most sem nyerhetett befejezést. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy két újabb tanuak kihallgatása szükséges, minek következtében a törvényszék felfüggesztette a tárgyalást s annak tovább folytatására újabb határidőt tűzni, a tanács tegnapé. dében ült össze. A vád és a véd-beszédeket majd csak a két tanu kihallgatása után tartják meg, s azután hirdetik ki az ítéletet.

* **Párbaj ügyek.** December hó 9-ét a törvényszék párbaj ügyek tárgyalásával fogja tölteni. Ekkor állanak elő Lukács Béla, Bónis Sándor és társai, Kenessey Antal és társai párviadal vétsége miatt.

* **Dohány tolvaj.** Sóvágó István bősörményi lakos f. év október 10-én éjjel bement a Hídveger József által bérelt Gagyori nevű tanyába, a hol 10 póré dohányt már le is vágott, a mikor észrevette, hogy jönnek. El akart szaladni már zsákmány nélkül is, de megfogták. Ez ügyben ült össze ma délelőtt a kir. törvényszék egyik büntető tanácsa, melynek tagjai voltak Mocsy József elnök, Konrád Sámuel és dr. Vass Antal bírák, Radó Aurél jegyző és dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész, mint vádló. A vádlott beismerte tettét s így lopás büntetvének kísérlete miatt egy évi börtönre ítélték. A büntetésbe úgy a vádlott, mint a kir. ügyész megnyugodtak s az ítélet ez által azonnal jogerőssé vált.

Vegyes hírek.

* **Leghajózó oroszán.** Érdekes hír tartja izgalomban Páris lakóit: Mark állatszelidítő, a ki már teljesen fölépült az oroszán körmei által szenvedett sebeiből, felajánlotta, hogy Cäsar nevű oroszánjával és Bow serpentintánczosnővel egyetemben léghajóra száll, hogy bebizonyítsa, hogy az oroszán: ebben a kényes helyzetben is képes megfékezni. Az örületesen vakmerő mutatvány jóvedelmét Mark jótékony célra ajánlotta fel.

* **Verekedő katonatisztek.** Nem lehet újságzsámber vennünk már, annyira mindennapos az olyan eset, aminő egnap éjjel a főváros egyik kávéházában történt. Az eset részletei — mint a P. H. írja — a következők: Már éjfélután egy óra felé járt az idő, midőn az Ostende kávéház egyik sarokasztalánál borozgató három uri ember egyike odaszólt a cigányoknak, hogy játszáék el a Kossuth-nótát. A cigányok rá is zendítettek az ismeretes dallamra, ami azonban a három jelenlevő katonatiszteknek egy hadnagyok és két tiszthelyettesnek, sehogysem tetszett. Ezek egyike ráparancsolt a cigányokra, hogy hagyjanak fel „azzal a disznónak való nótával”. A cigányok azonban nem engedelmességek a hadnagy ur parancsának, mire a három Szenteny-ezredbeli tiszt éktelen káromkodások közt felkötötte kardját s az ajtó felé sietett. Itt azonban az egyik visszafordult s affelé az asztal felé, ahol a három Kossuth-nótát huzató uriember ült, azt kiáltotta: — Schweinerei! — Erre a kiáltásra az asztalnál ülők egyike, Wagner Mihály győri hentesmester, a sértő szó által felingerelve felugrott helyéről s visszakiáltotta a katonatiszteknek, hogy: — „Disznók az urak! Különbén én párbajozni is kész vagyok — tette hozzá — de itt mindjárt. S a ki bántja a magyart, azt fültövön ütöm”. A hadnagy és két tiszthelyettes ezt hallva, mintegy parancsszóra egyszerre kirántották kardjaikat s a három uri emberre rohantak. A három ur a meglepetés első pillanatában székeket ragadott védelmére, ami azonban nem akadályozhatta meg megsebesülésüket. Az első sebesült Wagner Mihály volt kinek a fejét érte egy kacsapás, a második Kerd Lajos (Szene Ede kereskedő alkalma zottja), akinek kézsuklóját vágta meg az egyik dühöngő katonatiszt. Még több kisebb-nagyobb sebesülés is történt az örült vagda kozás közt miközben a kávéház vendégei, pinczerek, cigányok segítségért kiáltozva rohantak ki az utcára. Ekkor ért a helyszínére Sajó Sándor rendőrfogalmazó és a törvény nevében felszólította a katonatiszteket, hogy tegyék hüvelybe kardjaikat. Ezek Sajó rendőrfogalmazóra rohantak s a derék rendőrtisztviselőt egy pillanat alatt elborította a vér; fején és az egyik kezén szenvedett súlyos sérüléseket. A megérkezett rendőrséget elálította a kávéház kijáratát és az akkor már menekülni akaró katonatiszteket nem bocsátotta ki, ennek dacára azonban az egyik tiszthelyettes valami utonmódon megugrott. Ezalatt a kávéházból hirt adtak a Károly-kaszárnyába és a mentő-egyesülethez is. Csakhamar egy tiszt vezetésével megérkezett a kaszárnyából a katonai őrség is és a két ittas tisztet, a hadnagyot és tiszthelyestest, letartóztatva bekísérték. A botrány híre a késő éj daczára bejárta a fővárost és mindenfelől egész csoport ember sietett az Ostende-kávéház felé, hol az utcán állást foglalva, arról tanakodtak, hogy a békés polgárokat megátámadó katonatisztek meglegyenek-e h e l k. — Valószínűleg ez lett volna a vége, ha jókor meg nem érkezik a katonai őrség, mely aztán megmentette a botrányhősöket a nép dühe elől.

* **Meghamisított végrendelet.** Berde Mózes gazdag erdélyi földbirtokos irásbeli végrendelettel 80,000 forint (ér) vagyona egyetemes örökösévé az erdélyi unitárius egyházközösgét tette. Halála előtt egy budapesti elmegyógyintézetben ápolták s unokaöccse Berde Béla több ízben megkísérelte a végrendeletnek unoka-bátyjával való megváltoztatását, de az öreg erről hallani sem akart. Az öreg szeptemberben meghalt. Erre Berde Béla négy társával együtt közjegyzőileg hitelesített szóbeli

végrendeletet csinált, mely szerint Berde Mózes vagyonát egészen ő rá hagyja s a végrendelet érvényesítéséhez fogott. Ekkor azonban egyik fővárosi ügyvéd bünyfenítő feljelentést tett ellene, mire az egyik tanuja egy kórházi szolgálta azonnal elment az ügyvédhez és bevalotta, hogy ki voltak tanítva, hogy ő és társa, összesen 60-60 forint jutalomért s 8000 forint ajándék ígérete fejében tették a hamis vallomást, hogy Berde Mózes előttük végrendeletét megváltoztatta. A vizsgálat alatt a bűnös szövegvetkezet tagjai még egygyel szaporodtak: Grill Lajos főv. építészszel. br. Barkóczy Emil, ki szintén hamis tanuként szerepel, lakásán, Grillnek egy levelét találta meg a vizsgálatot vezető rendőrtisztviselő, melyben ez sürgeti az örökség neki megígért részét a 200,000 frtot. Grill ellen nagyon terhelő adatok merültek fel, ezért letartóztatták. Letartóztatták ezenkívül br. Barkóczy Emilt is.

Apró-cseprő.

* A mama és a bóbó.

A mama és a bóbó beszélgetnek.
— Tudod, hogy Milton, a költő **vak volt** Ezt könnyű az emlékeztettedben megtartani.
— Igen, mamám.
— Nos hát, mi volt a Milton szerencsétlensége?
— Az, hogy költő volt.

* A papa lefözve.

Pistika, kinek szorgalmával épenséggel nincsenek melegegyedve a taparok, egyik társáról beszél, aki ellenkezőleg, mindenben az első közt foglal hely-t.
— Ennek a fiúnak, — szól a Pistika papája. — már csakugyan szeretnék az apja lenni.
— Nem hiszem, — vágja vissza hamarosan a gyerek.
— Mért nem?
— Mert ennek a gvereknek az apja katoná volt s meghalt a háboruban.

Z e f i r.

Hin virág! drága lepkéd
Hej mi gyorsan szárnyra kelt,
Gyorsabban, mint bérczi vízhang
Csókjáidra megfelelt.

Más virágnak üzenetét
En sugtam meg ő neki:
Igy jár minden balga virág,
Mely a lepkét szereti.

Gróf Zichy Géza.

Valahányszor egy ostoba gonoszszágot akar elkövetni, — mindenekelőtt olyan gazemberre van szüksége, aki épen egy ostobát keres

Beaumarchais.

A ki ellenségének megbocsát, új barátot szerez

Szerb közmondás.

* **Becsületsértés-e a csók?** A hollandusoknál merült fel ez a kérdés. Egy fiatal ember engedelmet kért egy leánytól, hogy haza kísérhesse. A kapunál megcsókolta. A leány szülei panaszt emltek a fiatal ember ellen s a királyi ügyész a csókot becsületsértésnek minősítette. Az ügy a legfőbb törvényszékhez került, s ez a fiatal embert felmentette. A legfőbb törvényszék hivatkozott egy 1868-iki paragrafusra, a mely kimondja, hogy a kit megcsókolásra érdemesnek tartunk, — t szeretik és becsüljük és szeretetünk a nyilvánítása lehet jogtalan, de becsületsértő soha és ennek alapján a fiatal embert fel kellett menteni.

* **Uj gőzfertőtlenítő készülék.** A belügyminiszterium egészségügyi osztálya vezetőinek s egyéb meghívott szakértők jelenlétében bemutatták a Walsler-féle részvénytársulat telepén a gyár által készített és dr. Bukovszky György által feltalált új gőzfertőtlenítő készüléket. A bizottság a tágas udvaron szemügyre vette a fűtött gőzfejlesztő készüléket és az ezzel kapcsolatos vasszekrényt, melyben a fertőt-

lenítendő tárgyakat felállítani, fektetni vagy akasztani lehet s melyben a legnagyobb fertőtlenítendő tárgy is eifer. A bizottság a vasszekrénybe párnák közé lépfene spirákat helyezett el. Ezek a bacilusok valamennyi között a legellenállóbbak, mert száraz melegben jó ideig kibírják a 120 fok Celsiust. Fél órai hevítés után az elhelyezett párnákat kivették a vasszekrényből, s visszavitték a bakteriologiai intézetbe, hogy megvizsgálják, elpusztultak-e a bacilusok. A bizottság jó ideig vizsgálta az új találmányt, melynek szerkezete minden tekintetben tetszett s végleges véleményét a bacilusok megvizsgálása után mondja ki

Közgazdaság.

* **Felolvasás a gazdaközönségnek.** Két oly intézmény lépett közelebb életbe, amelyeknek mindegyike hivatva van a kölcsönös érintkezést a debreczeni gazdasági tanintézet tanárai és a gazdaközönség között szorosabbá, közvetlenebbé tenni s ez által a tanintézet gyakorlati fontosságát, jótékony nevelő hatását Debreczen és vidéke mezőgazdaságára vonatkozólag emelni. Az egyik intézmény a tanárok részéről felajánlott a n á c s a d á s a mező gazdasági élet terén e öforduló összes viszonyokban és kérdésekben, a másik pedig téli időszakban népies felolvasások rendezése. Volt alkalmunk mindkét intézkedésnek kiváló jelentőségét kifejtetni s midőn a legelső ily nemű felolvasásról beszámolunk, ismételten a legmelegebben ajánljuk azokat a debreczeni gazdaközönség figyelmébe. A felolvasások sorozatát szombaton este **Kerpely Kálmán**, a tanintézet fiatal új tanára kezdte meg, ki a mű tr á g y á k alkalmazásáról tartott a gazdáka. k z elről érdeklő tanulságos felolvasást. A csunya zivataros idő daczára igen szép számú hallgatóság gyűlt össze a gazdasági tanintézet egyik tágas termében, mely egészen megtelt közönséggel. Elmondhatjuk, hogy a gazdálkodó polgárság színe java hallgatta a felolvasót; igen sokan voltak ott úgy az uri osztályból, mint a polgári rendből. Az előadás kedélyes jellegű volt, mert élénk bizalmas eszmecsere indult meg a tárgy felett, melyhez számosan hozzá szólottak. Ez a mód felel meg az ismeretterjesztő előadás fogalmának. A sikerült felolvasásnak két hét múlva folytatása lesz. Saját jól felfogott érdeklükben cselekesznek gazdáink, ha a további előadásokon is minél számosabban megjelennek, mert kitűnő alkalmat nyújtanak ezek arra, hogy az elméleti kutatások vívmányait a gyakorlati élet terén a mi gazdáink is érvényesíthessék. A debreczeni gazdasági egyesület nevében dr. Király Ferencz országos képviselő mondott köszönetet Kerpely tanárnak a tanulságos felolvasásért; Szücs Mihály tanár, egyetemi titkár pedig arra kérte a jelenlevőket, hogy a felolvasások végeztével a tárgyra vonatkozólag minél több kérdést tegyenek föl mert így fog a tárgy körül nagyobb világosság derülni. A felolvasások ez idő szerint a gazdasági tanintézetben tartatnak, de ha kicsinynek bizonyulna az itteni legtágasabb terem is, a tanárkar szívesen keres az intézetben kívül más alkalmasabb helyiséget. Mindaddig, míg az intézetben elférnek, ott maradnak, már csak azért is, hogy a felolvasásokat annál könnyebben kísérhessek mutatványokkal. A legközelebbi előadást decz 16-án d. u. fél 6 órakor Domokos Kálmán igazgató tartja a borászati köréből vett tárgyról, melylyel kapcsolatban bemutatja mindazokat az eszközöket, készülékeket, a melyek a borászat körül hasznosan alkalmazhatók.

— **Debreceni ingatlanok forgalma** a kir. törvényszék mint teleknyvi hatóságnál folyó évi november 25-től december 2-ig — 1. Kovács Péter és társai veszik Kovács Péter gúti kaszálló illetőségét 250 frt-ért. — 2. Némethi János és neje Saskó Erzsébet veszik Nagy Jánosné Bán Sára újöltét 98 frt 26 kr.

A kis lutri huzásai.

— Deczember 2-án. —				
Bécs	68	53	86	1 31
Grác	53	89	4	88 70
Temesvár	24	75	38	66 28

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 55. szám. III Kis bérlet 15 szám.

Hétfőn, december 4-én:

páratlan bérletben:

Romeo és Julia.

Tragédia 5 felvonásban.

K. Kopácsi Juliska urnőnek a budapesti népszínház énekes nőjének vendégfellépte.

Kedden, december 5-én:

páros bérletben:

A NEBÁNTS VIRÁG.

Mulattató operette 4 felvonásban.

Személyek:

Celestin, orgonista	Krémer
Chateaux Zsibó gróf	Püspöki
Champlateux Fernand vicomte	Sólyom
Feljedelem asszony	Lozsarekné
Kapusud	Borc-ainé
Corina, énekesnő	Horváth P.
Silvia, } színésznők	Fürst R.
Lidia, }	Takács J.
Gnibleta, }	Esztergomi
Szinigazgató	Rózsahegyí.
Rendező	Bende
Róbert,) hadnagyok	Halma
Gusztáv,)	Fekete
Loriott, őrmester	Andorfi Péter
1-ső } zárda növendék	Csikiné?
2-ik }	Panyiczki
3-ik }	Csikó Anna
4-ik }	Halasi E.
Káplár	Palóczy Pál
Közkatoná	Nádasy
Növendékek, katonák, örök apródok.	

Szerdán, december 6-án:

K. Kopácsi Juliska urnő felléptével páratlan bérletben:

A cornevillei harangok.

Planquette operettje.

Csütörtökön, december 7-én:

itt először:

A bubos pacsirta.

Wildenbruch énekes népszínműve.

Csütörtökön, december 7-én Az én „Lipótkám“, énekes életkép, Larougetól, páros bérletben.

Pénteken, Deczember 8-án „Suhancz“, K on t i József operettje, leszállított helyárrakkal. Szombaton Deczember 4-én: „Gascognei nemes“, operette, Millöckertől. páratlan bérletben.

Vasárnap, Deczember 10-én: Bubos pacsirta énekes színmű Wildenbruchtól itt harmadszor páros bérletben.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó r-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Eladó házak.

A Nagypéterfia 832. sorszám alatt egy uri család részére alkalmas házastelek (300 □ öl területtel) mely 6 szobát, 4 előszobát és mellékhelyiségeket tartalmaz, -- továbbá a Nagyhatvan-utcán 1528. sorszám alatti házastelek (330 □ öl területtel) bérháznak, vagy valamely ipartelepnek és kereskedői üzletnek igen alkalmas helyiségekkel és előnyös helyen -- szabad kézből eladó.

Mindkét ház 1894. Január 1-én birtokba vehető, azon napjától kapja az új tulajdonos a jövedelmeket és viseli a terheket, a jelenlegi bérlők jogait azonban 1894. Május 1-ig respektálni tartozik.

Bővebb felvilágosítást nyújt alólírott tulajdonos illetve megbízott

Komlóssy Arthur

ügyvéd

Debreczen, Kismester utca 1438. sz.

Az összes gyógytudományok tudora

Dr. Moskovitz Miksa

a bécsi Mária Theresia nőgyógyászati kórház volt alorvosa

nőgyógyász,

rendel: d. u. 3-5

szegény nőknek d. e. 8-9 ingyen.

Lakás: NAGY-UTCA 1703 sz. alatt.

Szülők figyelmébe.

Német nevelő

ajánlatik.

Szives ajánlatok „paedagogus“

alatt a kiadóhivatalba.

Gyenes Lajos

DEBRECZEN, Főtér, városház épületében.

Ajánlja **jutányos szabott árban:**

Női ruhaszöveteket és diszeket, Flaneleket (Blousokra),

Jó mosó velezeket (Barchent),

Ágy és asztal terítőket,

Csipke és gyapju függönyöket,

Szinttartó „Hauschild“ kötő pamutot,

Valódi Jäger kötő gyapjut,

Női szabó kellékeket,

Gyapju, Chenilien kendőket és Echarpokat.

Sirkoszoruk a legolcsóbbtól feljebb.

Maradék szövetek leszállított árban.

Uj fűszer üzlet.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **helyben**

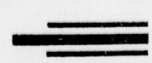
N.-Hatvan és K.-Mester-utca sarkán

Tek. Kovács József ügyvéd ur ujonnan épült házában

RAICS GYULA

üzég alatt egy a mai kor igényeinek tökéletesen megfelelő

fűszer csomage thea és rum kereskedést

nyitottam.

Amidőn üzletemet a nagyérdemű közönség szives figyelmébe van szerencsém ajánlani, hivatkozom azon tényekre, hogy ugy a fővárosban valamint helyben több jelesen ismert üzégknél szerzett tapasztalataim reményleni engedek miszerint nagybecsű igényeinek és ezzel párosult kötelezettségemnek teljesen megfelelhettek.

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

RAICS GYULA.

Schönberger Vilmos
 DEBRECZEN, a városháza alatt
 Leszállított a rőpán ajánlja
 férfi, női és gyermek cipő nagy raktárát
 fiu, gyermek, és férfi eszernák, kalapok, norinbergi
 és tajtékpipa raktárát. Böröndök, esernyők, nyak-
 kendők és vízmentes posztó halina eszernák.
 Berlini és igen finom nagy posztó kendők,
 vászon, kávé teríték és függönyök nagy választékban.
 Lepedővászon ezeltől 1-10 ft mtrje, most csak 45kr.

ALKALMI VÉTEL!

Több ezer méter
 divatos
Mintázott ottomán selymek
 remek színekben
estélyekre,
 utcza ruhákra
 és bluzokra alkalmas.
Méter ár 1frt. 10 kr.
Boros Testvéreknél
 KOSSUTH-UTCZA 3 szám.

ALKALMI VÉTEL!

Körülbelül
15 méter mázsa
 legfinomabb nemesített igen szép fajta

TÉLI ALMA
 házhoz szállítva (legalább 5 kiló)
 kilónként 16 krért
 eladó.

Megnézhetni lapunk kiadóhivatalában.
Kardos Lászlónál
 Kossuth-utca.

Nagy szőnyeg raktár.
NAGY FÜGGÖNY RAKTÁR
Nagy pokrócz raktár.
Szőnyeg védők.

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a
 legújabb körökben
Horgony-Pain-Expeller
 elnevezés alatt dicsérettel ismeretessé vált Tinct.
 Capsici comp. ajánlólóg legyen emlékeztetve hozva.
 Ezen népszerű háziszor 25 óta, mint legmegbízhatóbb
 fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk
 által, a kik használták igen kedvelték, úgy hogy
 további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr.,
 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-
 tártban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügye-
 lendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek
 valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem
 volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógy-
 szertárához: Richter gyógyszer-tára „az arany
 oroszlánhoz” Prágában vagy Török József
 gyógyszerészhez Budapesten.

A legszebb ujdonságokat
 mint
karácsonyi ajándékul
 legalkalmasabb tárgyakat ajánlja
LÖFKOVITS ARTHUR óras ékszerész
 és vésnök műterme
 DEBRECZEN, Főpiacz, a főposta tözsomszedságában.

Aranyozott ezüst.	Valódi 14 kar. arany	Valódi gyémánt.
Gyönyörűen zománcozott szív 1.50	Férfi nyakkendő tü 4.-	Legújabb divatos nyakék 60.-
colier lánc 1.50	solid arany lánc 20.-	izlésteljes szivecske 20.-
izlésteljes karék 2.-	kézeltő gomb patent záral 14.-	finom kivitelű karék 28.-
férfi nyakkendőtti 1.50	izlésteljes peesztgyűrű 10.-	solid brochetű 25.-
brochetű kordlokkal 2.-	vékony karperecz 9.-	női gyűrű 8.-
holdkövel 4.-	karperecz valódi opállal 20.-	férfi 14.-
csokor 3.-	szivecske 3.-	függő patentzáral 10.-
galambbal 1.50	szív kinyitható 7.-	férfi tü keleti gyönggyel 20.-
penseával 2.50	colier lánc vékony 5.50	rubinual 15.-
joujou szépen zománcozott 1.50	solid 8.-	brilliant opál gyűrű 30.-
amulet, Jézus Mária stb. 2.-	női gyűrű opál kövel 5.-	safir 35.-
double arany kereszt 1.50	türkis 3.-	fülbevaló 80.-
szépen diszítve 1.50	fülbevaló valódi opállal 7.-	karperecz 60.-
gombgarnitúra 4.-	korall 2.50	gyöngy tü 35.-
legújabb utazó női lánc 4.-	lánczakarék vékony 18.-	uj nyakláncok-ke 80.-
női gyűrű 1.50	solid 30.-	safir nyakék 75.-
lánczakarék legújabb 8.-	legújabb női broche 11.-	szivecske 90.-
legújabb joujou bármely arcz- 10.-	izlésteljes férfi medaille 10.-	csillagocska 125.-
képpel rez aranyozva 35.-	gyönyörű női lánc 12.-	
valódi ezüst 1.-		

Legjobb schweizi ÓRÁK 1 évi jótállással.

Arany női remontoir 14.-	Nickel női remontoir 8.-	Ezüst fiu remontoir 8.-
„ „ kettős fedéllel 22.-	„ férfi 6.-	„ férfi remontoir 9.-
„ férfi remontoir 30.-	finom tula női rem. 12.-	„ kettős fedéllel 10.-
„ „ kettős feléllel 40.-	„ „ férfi 24.-	Finom ancre rem. 14.-

13 próbás ezüstneműek nagy raktára! Legszebb és jó minőségű inga órák.
Régi ékszer bevételük átalakítottak vagy kijavítottak.
 Vésési munkák gyorsan a legszebb kivitelű.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.